

УДК 656.801

В. О. Корчакова,

М. В. Дацко, канд. ек. наук, доцент,

Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

V. O. Korchakova,

M. V. Datsko, Ph.D., Assos. Prof.

Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine

MODERN CHALLENGES AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF THE POSTAL SYSTEM

Нинішня пандемія COVID-19 призвела до кардинальних змін у нашому повсякденному житті, а також економіці на невизначений час. Інформаційні процеси стали невід'ємною частиною суспільного життя та в деяких сферах вони залишалися радше конкурентною перевагою ніж необхідністю. Проте у 2020 році технології відіграють вирішальну роль у підтримці функціонування суспільно-економічних систем під час карантинних обмежень.

Поштовий зв'язок відіграє надзвичайно важливу роль в розвитку економіки країни, побудові національної та глобальної інформаційної інфраструктури. Починаючи з 90-тих років кількість поштових операторів з кожним роком значно зростає, збільшується також кількість наданих послуг. У ці неспокійні часи вони є фізичним зв'язком між різними регіонами, споживачами та виробниками, установами та громадянами. Тому, на нашу думку, гостро стоїть проблема підвищення конкурентоздатності підприємств цієї сфери [2].

Оператори поштового зв'язку зіткнулися із новими глобальними викликами, пов'язаними з пандемією, і на них впливають заходи щодо стримування вірусу. Здоров'я та добробут поштових працівників, їх сімей, клієнтів та всього суспільства залишається пріоритетом. Водночас громадяни продовжують покладатися на пошту як на потужну ланку зв'язку B2C сектору [4].

Пандемія перетворила покупки в Інтернеті з приємної опції до життєвої необхідності, що має підтримуватись надійною логістичною системою. Попри глобальні локдауни навесні 2020 року 40% операторів поштового зв'язку повідомляли про зростання кількості посилок в категорії B2C. Це було пов'язано зі зменшенням можливості придбання товарів у роздрібних магазинах та змусило споживачів виходити в Інтернет та використовувати опції електронної комерції [3].

Ще одним потужним викликом для поштових компаній стало закриття кордонів між країнами та скасування авіарейсів, що призвело до перебоїв з транспортуванням та спричинило затримки відправлень.

Всі вище перераховані чинники призвели до зростання витрат операторів поштового зв'язку та збільшення важливості оптимального управління логістичними процесами.

Основними принципами транспортної логістики, що забезпечують її ефективність, є:

- мінімізація витрат на транспортування;
- принцип максимально повного використання вантажопідйомності транспортного засобу в логістиці;
- кратності партії вантажу, що транспортується, одиницям замовлення, відправки і складування;
- принцип стандартизації тари; економії від масштабу і дальності перевезень;
- концентрації вантажопотоків на окремих каналах – розподіл і відмова від неекономічних товарів;
- доставки вантажів точно в строк [1].

Для оптимізації системи управління необхідно чітко виявити елементи системи, конкретизація яких дозволить аналізувати поточний стан, давати наукове підґрунтя для доцільності впровадження нових технологій та створення бюджету, розподілений доступ до контролю витрат та відповідності рівню якості.

Рис.1. Структура логістичних витрат за даними Української логістичної асоціації

Оскільки в Україні майже 70% логістичних витрат припадає на транспорт ключовою проблемою сфери поштового зв'язку є створення моделі оптимізації маршрутів руху транспортних засобів, що має враховувати встановлені часові обмеження доставки, наявну мережу доріг та їх якість, а також охоплення всієї території країни та можливість інтеграції в міжнародну систему зв'язку.

Формалізація опису елементів системи поштового зв'язку, а також створення моделі оптимізації маршрутів руху транспортних засобів дозволить окреслити науково обґрунтовані вектори розвитку підприємства, вводити диспетчеризацію, зменшувати витрати на паливе, часові витрати при виконанні транспортних перевезень посилок та, можливо, оптимізації витрат на оплату праці, що, безумовно, надасть конкурентні переваги оператору зв'язку та можливість швидко підлаштуватись до непередбачуваних змін в суспільно-економічній системі.

Література:

1. Смахов А. А. Основы транспортной логистики : учеб. для вузов ж.-д. транспорта . Москва : Транспорт, 1995. 197 с.
2. Ящук Л. О. Логістика поштового зв'язку : підручник . Одеса, 2014. 162 с.
3. [Butcher L. Postal services adapt to changing demands due to Covid-19.](https://www.parcelandpostaltechnologyinternational.com/features/postal-services-adapt-to-changing-demands-due-to-covid-19.html) URL: <https://www.parcelandpostaltechnologyinternational.com/features/postal-services-adapt-to-changing-demands-due-to-covid-19.html>. (дата звернення 29.10.2020).
4. The essential role of European Postal Operators during the COVID-19 pandemic. URL: <https://www.posteurop.org/showNews?selectedEventId=37262>. (дата звернення 29.10.2020).